

Dějiny psychologie 8

Neobehaviorismus

Neobehaviorismus

- 1930-1960
- centrem zájmu studium **učení**
- revize metodologických základů behaviorismu - např. **operacionalismus** (pouze jevy definovatelné operacionálně)
- vliv dalších systémů – gestalt psychologie, psychoanalýzy

Důležité postavy

hlavní představitelé

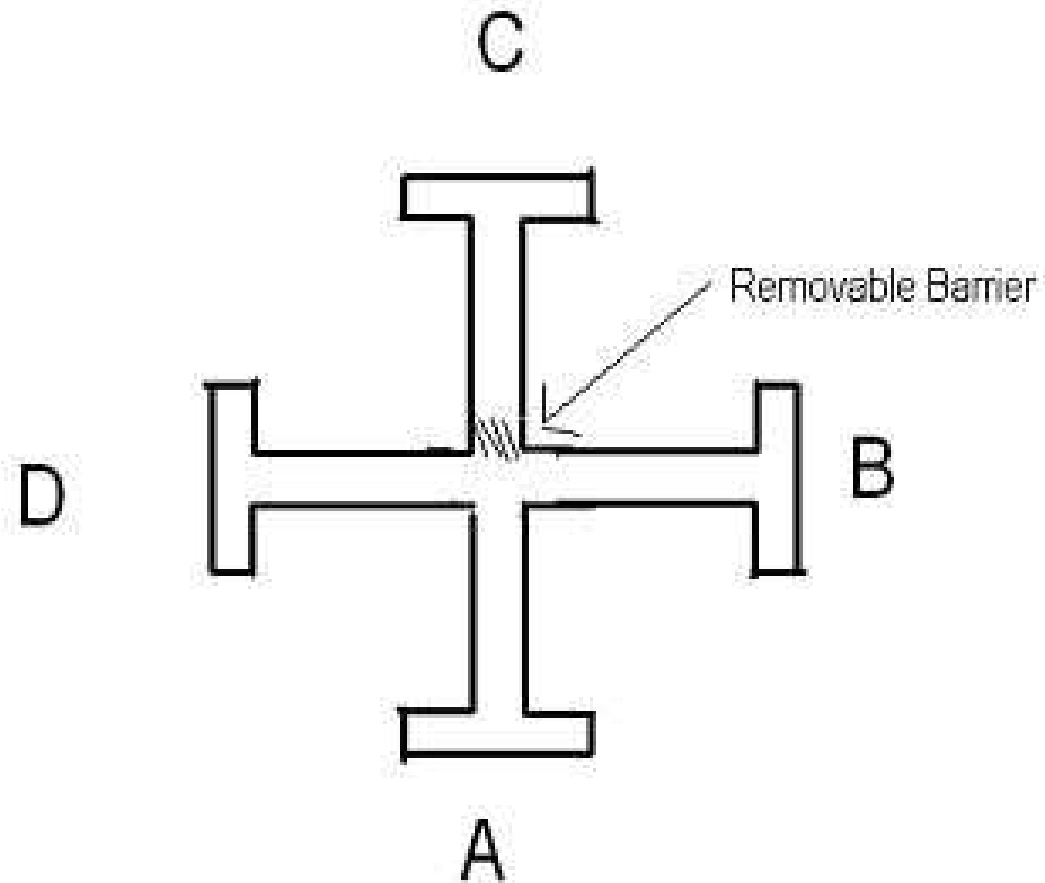
- ▣ Edward Tolman (1886-1959)
- ▣ Clark Hull (1884-1952)
- ▣ John Dollard (1900-1980)
a Neal E. Miller (1909-2002)
- ▣ Burrhus Frederick Skinner (1904-1990)

Edward Tolman (1886-1959)

- inspirován **gestalt psychologií** (Lewin, vjemové pole)
- teorie učení, kognitivní teorie motivace
- latentní učení
- **intervenující proměnná**
- **kognitivní mapy**

Tolmanovo bludiště

Clark Hull (1884-1952)

- kritik Watsona, ve 30. a 40. letech vlivný psycholog
- odmítal gestalt psychologii jako nedostatečně vědeckou
- hypoteticko deduktivní metoda
- chování funkcí **naučených mechanismů** a **motivačních stavů**

John Dollard (1900-1980)

Neal E. Miller (1909-2002)

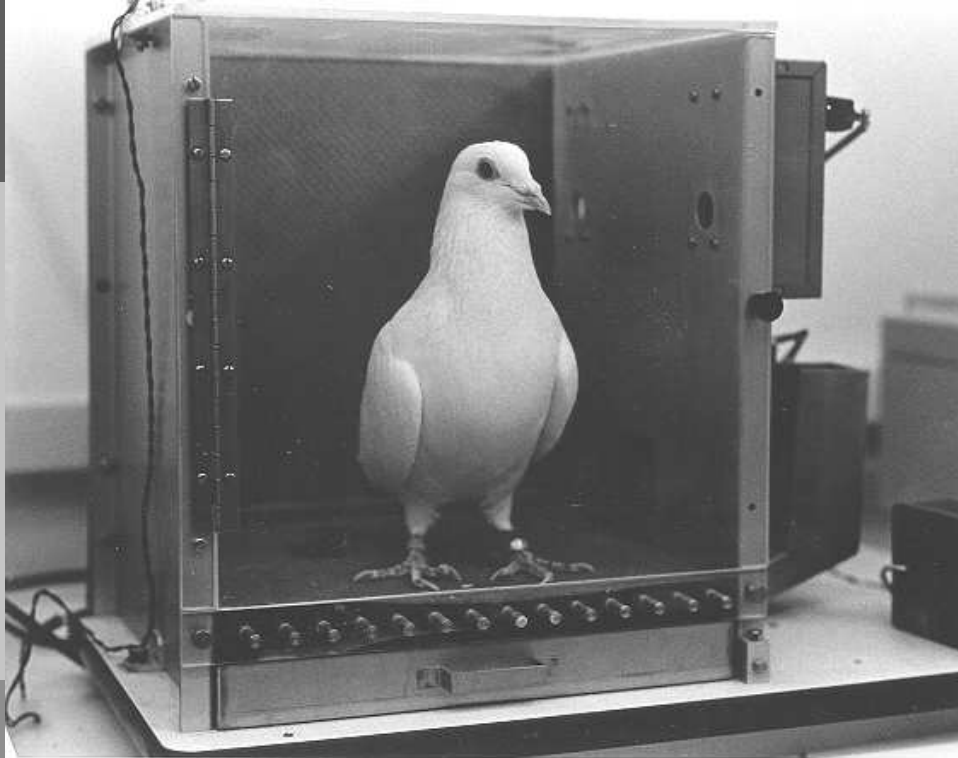
- příslušníci yaleské behavioristické školy
- navazují na **Hullovu teorii učení**
- **propojení s psychoanalytickou teorií**
- **sociální charakter učení**
- hypotéza frustrace-agrese

B. F. Skinner (1904-1990)

- **operantní (instrumentální)
podmiňování**
- experimenty na krysách,
holubech a lidech
- **radikální behaviorismus** -
pouze **pozorovatelné
chování**, žádné intervenující
proměnné

Skinnerův behaviorismus

- klíčový termín – **posílení**
- operantní podmiňování podle Skinnera adekvátnější model učení (klasické podmiňování funkcí laboratorní situace)
- spíše **popisný** než vysvětlující **system**

Kritika Skinnerova behaviorismu

- extrémní pozitivismus
- malý důraz na teorii
- zkoumání úzkého rejstříku projevů
- pojetí verbálního chování

Doplňující literatura

- **Tolman, Edward C.** (1922). A new formula for behaviorism. *Psychological Review*, 29, 44-53.
- **Tolman, Edward, C.** (1948). Cognitive maps in rats and men. *Psychological Review*, 55(4), 189-208.
- **Hull, Clark L.** (1934a). The concept of the habit-family hierarchy and maze learning: Part I. *Psychological Review*, 41, 33-54.
- **Hull, Clark L.** (1934b). The concept of the habit-family hierarchy and maze learning: Part II. *Psychological Review*, 41, 134-152.
- **Hull, Clark L.** (1935). The conflicting psychologies of learning -- A way out. *Psychological Review*, 42, 491-516.

Doplňující literatura

- **Miller, N., Sears, R.R., Rosenzweig, S., Bateson, G., Levy, D.M., Hartmann, G.W., & Maslow, A.H. (1941).** Symposium on the frustration-aggression hypothesis. *Psychological Review*, 48, 337-366.
- **Bridgman, F. (1927).** The Logic of Modern Physics. New York: MacMillan.

Doplňující literatura

- **Skinner, B. F.** (1935). Two types of conditioned reflex and a pseudo type. *Journal of General Psychology*, 12, 66-77.
- **Skinner, B. F.** (1989). The origins of cognitive thought. (The Value of Knowledge). [The primary radical behaviorist's critique of cognitivism.]
- **Skinner, B. F.** (1948). 'Superstition' in the pigeon. *Journal of Experimental Psychology*, 38, 168-172.
- **Skinner, B. F.** (1950). Are theories of learning necessary? *Psychological Review*, 57, 193-216.
- **Skinner, B. F.** (1990). Can Psychology Be a Science of Mind? *American Psychologist*, 45, 1206-1210.